



Dva pohledy na lov kapra (3)

Lov z hladiny a rizika spojená
s používáním rostlinných návnad

Společná pojednávání zkušeného rybáře Pavla Vohralíka a akademického pracovníka Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích RNDr. Bořka Drozda, Ph.D. jsou kombinací praxe a teorie. Bořek ve třetím díle mimo jiné vysvětlí, proč obilná krmiva mohou kaprům škodit a Pavel se ohlédne v čase na začátky výroby boilie.

text: Pavel Vohralík a Bořek Drozd

foto: autoři

Bořek Drozd: Zvědavý a zkušený kapří pozorovatel (sportovní rybář profík) by mohl namítat, že chytil kapry i na hladině nebo ve sloupci a že je to někdy dokonce úspěšnější metoda než položit nástrahu na dno. Ale to je chyba lávky. Kapři (nejlépe žijící společně s amury) si na hladině jen zlepšují svůj jídelníček (z důvodu zvýšení energetického příjmu a pestrosti potravy, ale také ze zábavy) o potravu, kterou na dně nemají (náletový hmyz, plody a semena bylin a stromů apod.). Na hladině se kapři vyskytují v zásadě ve třech fyziologických situacích (pokud se nedusí či nejsou nemocní).

Buď na jaře během dne, kdy se po zimě ohřívají a potravu ještě nechtějí moc přijímat, protože nenastartovali své metabolické procesy. Dále za poledního sluníčka v létě a za časného podzimu, kdy svá těla dohřívají ve vrstvě vody bohaté na kyslík a lépe (rychleji, účinněji) tak tráví to, co předtím nasbírali na dně. A za třetí také v noci, a to při březích. To platí zvláště ve vodách s bohatou příbřežní vegetací, kde se kapři soustředí na příjem tzv. fytofilního bentosu, to znamená, že konzumují na vodních rostlinách žijící bezobratlé – larvy vážek, jepic, brouků, měkkýše apod.

Určitě jste si v létě brzy zrána všimli hýbajících se trav potopených do vody či jste dokonce viděli kapry, jak ocumlávají stébla, listy a kořeny tak, jak to moc rád pozorují já – je to fantastický pohled. Kapři se chovají jako malé děti olizující nanuky. Právě noční lukulské hody při svitu měsíčku, které jsou zvláště bohaté ve fázi měsíce kolem úplňku (i potrava kapra je v tom čase aktivní) jsou důvodem, proč toho kapři přes den moc nesežerou a rybářům neberou.

Pavel Vohralík: Fanouškem lovu ze sloupce a z hladiny příliš nejsem, ale občas se k této metodě vrátím. První předrevoluční větší kapry (tehdy se jednalo o velikost 65+) jsem lovil na velké pískovně nedaleko svého bydliště. Dnes se z tohoto typu lovu dělá věda, ale tehdy to bylo velmi jednoduché. Chléb královehradec-

ké pekárny byl v té době naprosto ideální nástrahou. Velikost vykrojených kostek chleba se lišila v závislosti na aktivitě ryb a hloubce krmení a pohybovala se v rozmezí od 2x2x2 cm do 5x5x5 cm. Kostka se dvakrát prošla háčkem.

Dále jsem používal olovo typu kapky a vlasce bez zarážky. Po náhozu jsem nechal kostku chleba vystoupat k hladině a pak jsem ji buď nechal ležet přímo na hladině, nebo lehce zkrátil vlasce pootočením kličky navijáku a posunul kostku do sloupce. Hlavně za silného větru to bývala velice účinná zbraň.

Tuto prezentaci nástrahy používám občas i dnes, a to zejména u stulíků. Lehce prohodím sloupec method mixovou směsí Champion/Excellent, do níž přidám i hrubší součásti v podobě ovesných vloček či nadrcených kukuřičných lupínků. Při míchání krmné směsi přidám i Rapid Liquid Food nebo Rapid Amino Liquid a postupně zakrmuji. Pop up boilie Reflex je v případě rychlé návštěvy ideální. Nejraději používám klasickou žlutou barvu. Zdolávání u stulíků je potom silně adrenalinovou záležitostí!

Stejnou zábavou je pro mě několikahodinový příbřežní lov, na který vyrazím jen s jedním krátkým prutem. Místo indikátoru mám jen lehký splávek, pak jednu vidličku a plechovku kukuřice. Nahazují přímo ke břehu, hned vedle hustých větví vedoucích do vody, do hustých rákosin nebo do trsu rostlin. Potom jen nehnute sedím a vyčkávám. Tento lov pod nohama se vyznačuje opravdu intenzivními záběry, a to je ta pravá radost z lovu.

Bořek Drozd: V případě chycení kapra ve sloupci se nejedná většinou o jedince hledajícího potravu, nýbrž o jedince zvědavého, původně ve sloupci odpočívajícího, kterého upoutalo něco, co nezná, co musí prozkoumat. Buď to má divnou barvu, tvar, nebo to příšerně smrdí – v případě kaprařovy nástrahy je to často vše v jednom. A protože jak známo, kapr ruce nemá, k prozkoumání všeho ve svém okolí musí použít tlamu – má totiž na ní

a v ní a také na vousech senzory hmatové, chuťové i čichové. A když TO do tlamy strčí (vůbec to třeba původně nechtěl sežrat a taky mu to nemusí ani chutnat – výrobci „zázračných“ nástrah vám však mohou samozřejmě tvrdit pravý opak), tak se mu ten super ostrý zahnutý drátek vyrobený z nejlepší oceli zaryje do dolního koutku jak samurajská katana a kapr má po zkoumání.

Na dně má ryba šanci si podezřelé předměty přeměřit i ploutvemi. Zkušený kapří matador si dá s ovíváním podezřelých předmětů na dně důkladnou péči, ve vodním sloupci má však smůlu. Stálo by tak možná, kolegové kapraři, za úvahu se nad používáním metody zig rig zamyslet a z etických důvodů ji nepoužívat. Takto totiž odchytáváme kapry odpočívající, kterým už beztak nedáváme pokoj ani na dně, ani na hladině. Každý by měl mít přece nárok na to se v klidu zrelaxovat a nabrat síly na další boj, co říkáte?

Pavel Vohralík: Ano, souhlasím. Lov ze dna je pro mě naprosto prioritní a přináší mi radost a pěkné ryby. Ta radost, kdy rybu přelstím a přesvědčím se o správnosti zvolené taktiky, se nedá popsat. To jistě znáte také. Momenty, kdy se kapři zdržují na hladině, mi slouží hlavně k jejich zkoumání na nových vodách, ale i na místech, kam chodím pravidelně.

I na řece se dá hodně vyzorovat, a to hlavně u mostů. Mám pak z úlovků velkou radost, jako například při náročném městském lovu, který jsem na stánkách Rybářství popsal v jednom z loňských vydání. Po uvedení boilie Rapid Natural Concept Sea na trh jsem pozorované ryby trpělivým, cíleným krmením a prezentací nástrahy přelstil, ač v tu dobu místa navštěvovali i jiní rybáři, kteří však nebyli tak úspěšní. To je ta naše kaprařská cesta a cíl.

Bořek Drozd: Pokud se ptáte co, proč a jak je kapr schopen strávit, lze dnes s úspěchem vyvrátit zažitý mýtus, že kapr ve svém okolí sežere a tím efektivně využije veškerou dostupnou potenciální po-



Kráska a krotitel



Kaprařina je krásný relax



U vody nejsi nikdy sám



Rybaření je ta nejlepší hra v přírodě



Výuka zoologie

travu. Kapr je sice schopen leccos pozřít a důkladně to na kaši rozmělnit pomocí velice důmyslného aparátu třířadých požerákových zubů spolupracujících s desítkou na týlní kosti lebky, ale rozhodně není schopen vše strávit.

Nyní opominu stravitelnost „umělých či rádobý na přírodní bázi“ vyrobených rybářských nástrah, kterými je zaplaven evropský trh. Člověk se totiž často nedozví, z čeho jsou opravdu „zázračné“ výrobky přesně vyrobeny – producenti tomu říkají výrobní know-how (a často navíc lžou, až to hučí).

Ale komentář na jednu v rybářské komunitě často prezentovanou „smýšlenku“ si neodpustím. To, že z ryby leze řitním otvorem „boilie/peletová kaše“ (výrobci to prohlašují za důkaz stravitelnosti), znamená jen to, že ryba potravu rozdrtila a pak ze střev vypudila. Nic to neříká o tom, zda látky v této potravě obsažené ryba nějak využila pro svůj život. Zároveň tak logicky ani nejsme schopni odhadnout, zda kom-

ponenty obsažené v „zázračných koulích“, dípech, esencích apod., které jsou v dnešním rybářském chemickém průmyslu mohutně používané, rybímu zdraví pomáhají, škodí či nemají žádný dopad. Myslete prosím na to, kolegové rybáři.

Pavel Vohralík: Pro výše uvedené názory by si společný článek s Bořkem hodně kaprařů možná nedohodlo. Já tuto problematiku však cítím podobně. Právě proto velmi kladně vnímám náš projekt na výrobu boilie Natural Concept. Jedná se o snahu o naprosto přírodní řešení, cestu zpět k „domácímu typu“ boilie.

V době dávno minulé a při prvních pokusech o výrobu boilie, v mém případě s dědou, se používaly suroviny, které byly doma připravené k pečení v kuchyni a také suroviny určené pro výživu domácích zvířat. K výrobě „zázračných kuliček“ nás vedly prvotní články z časopisu Rybářství uveřejněné v době předrevoluční a těsně porevoluční. V nich byla výroba nástrahy

„nového typu“ popsána jen velmi nahrubo. Proto také zásadně podporuji používání přirozených nechemických metod – vše v duchu přirozenosti a přírody.

Bořek Drozd: To, že jsou některé přirozené komponenty pro kapra nestravitelné, je dáno absencí žaludku a postrádáním potřebných specifických trávicích enzymů. Kapr má sice hodně dlouhé střevo, jeho délka se pohybuje v násobcích délky těla (divoká „dunajská“ forma kapra má mnohem delší střevo než vyšlechtěné for-



MIVARDI
ORIGINAL QUALITY



Na Dni otevřených dveří
Jihočeské univerzity

my), ale to nestačí. Proto kapr obecně velice špatně (někdy dokonce vůbec) tráví rostlinnou (zelenou) potravu, která je bohatá na celulózu (složitý rostlinný stavební cukr).

Ani z obilí (partikl, šroty) není kapr nadšený. Za prvé není schopen efektivně využívat fosfor obsažený v obilí. Ten pak končí rozpuštěný ve vodě a má tak silný eutrofizační potenciál – vznikají zelené, sinicové vody, které jsou těžko obyvatelné nejen pro kapra, ale obecně pro všechny vodní organismy. Za druhé obilniny obsahují cukry místo bílkovin a kapři, když nemají k dispozici dostatek přirozené (živočišné) potraviny, tloustnou a silně se zhoršuje jejich zdravotní stav (vysoká hladina krevního cukru, nadváha, nemoci).

O obou nastíněných aspektech snad někdy příště. Schopnost přijímat a trávit potravu se u kapra liší především v závislosti na životních podmínkách. Tím nejdůležitějším parametrem (podobně jako u všech studenokrevných živočichů) je jednoznačně teplota. Ta řídí veškeré životní pochody, ale také ovlivňuje např. množství rozpuštěného kyslíku ve vodě. Od ní je potřeba se tedy ve sportovně-rybářské praxi odrazit, tu zohledňovat a s ní pracovat.

Z hlediska příjmu a využití potraviny hrají hlavní roli trávicí enzymy v zažívadlech. Jejich typ a produkované

množství se liší v závislosti na typu přijímané potraviny. Ale jedno mají společné: vyžadují určité dvě specifické podmínky, aby mohly správně fungovat. Tím je, vedle neutrálního pH v zažívadlech, dostatečná teplota.

Pavel Vohralík: Zdraví ryb, jejich kondice a prosperita, to je hodnota, na které mi záleží. Jak člověk stárne, získává nadhled a nový pohled na rybolov. Sleduji i kapry a jejich vývoj na různých revírech. Jsem rád, když se jim daří. V poslední době však sleduji posun ve vnímání sportovního lovu. Za mých mladých let (a zase tak dlouho to není) byla ozdobou pětikilová ryba. Pak se však hranice postupně posouvala na deset, dvacet, dnes na třicet až čtyřicet kilo. Nejsem si jistý, pokud tuto trofejní rybu nevytvoří sama příroda – a v případě třiceti a vícekilových ryb opravdu nevytvořila – zda je to cesta správná.

Posouzení nechám na vás, přátelé, na rybářích. Ale právě my, rybářské společnosti, výrobci všech lákadél pro sportovní rybáře, bychom se měli rozumnou formou propagace podílet na zlepšení myšlenek a současného vnímání a kultury sportovního rybolovu. Radosti ze zážitku, prožitku z lovu a pobytu v přírodě by měly přece být těmi hlavními vodítky, zejména pak pro mladé rybáře. ■

new

CamoCODE Compact

Stylový obal na kaprové pruty

- ▶ Efektivně řešený obal pro transport dvou až čtyř prutů.
- ▶ Dostatečně velká kapsa pro největší kaprové navijáky.
- ▶ 2 polstrované komory s přepážkami zajišťují dokonalou ochranu prutů i navijáků.
- ▶ Praktické prostorné kapsy pro příslušenství, vidličky a podběrák.
- ▶ Robustní zipy umožňují rychlé a pohodlné zapínání.
- ▶ Odolný a nepromokavý materiál B-POL600D.
- ▶ Moderní CamoCODE design.
- ▶ Perfektní poměr cena x výkon.
- ▶ Pro 12ft i 13ft pruty.



CamoCODE Compact

Délka: 215 cm

Počet prutů: 4

Cena: 1 690 Kč



www.facebook.com/mivardi

www.mivardi.cz